

EN TVERRSNITTSUNDERSØKELSE AV FOREKOMSTEN AV KORSRYGGSMERTER HOS NORSKE ROERE OG ORIENTERINGSLØPERE PÅ NASJONALT NIVÅ

^{1,2}Løken, ²Andersen SO, ²Bahr R

¹Oslo Ortopediske Universitetsklinikk, 0570 Oslo. ²Senter for idrettsskedeforskning, Norges idrettshøgskole, 0806 Oslo.

Ryggsmerter er et velkjent problem i roing, og det foreligger data om forekomst av problemet i mindre selekterte grupper. Likevel er det så langt vi vet ikke publisert data som angir prevalensen i en generell populasjon av konkurranseroere. Vi vet heller ikke om roere er mer utsatt enn andre idrettsutøvere eller ikke-idrettsaktive personer. **Materiale og metode:** Et standardisert spørreskjema fra en nordisk undersøkelse om ryggsmerter (Andersson et al, 1984) ble brukt og i tillegg ble det laget spesifikke spørsmål for hver enkelt idrett. Alle påmeldte deltagere i junior (17-18 år) og senior under NM i roing (n=200) og orientering (n=278) år 2000, samt en kontrollgruppe (n= 300) ble invitert til å delta. Svarprosenten var 99,5% i roing, 100% i orientering og 65,6% i kontrollgruppa. Gjennomsnittsalder i roing var 21,6 år, i orientering 23,3 år og i kontrollgruppa 23,1 år. Gjennomsnittlig antall år som konkurransedeltager var 5 år i roing og 11 år i orientering. Det var om lag en tredjedel kvinner i alle tre gruppene. **Resultater:** Blant roerne var det 63% som anga noen gang å ha hatt korsryggsmerter mot 58% av o-løperne (kji-kvadrat: 1,60, p=0,2) og 50% i kontrollgruppa (7,62, p=0,02). Av roerne var det 24% som hadde søkt hjelp hos helsepersonell siste 12 måneder mot 13% av o-løperne (9,26, p=0,02) og 14% av kontrollgruppa (6,99, p<0,01). Det var 25% av roerne som hadde hatt smerter siste syv dager mot 18% av o-løperne (3,30, p=0,07) og 19% av kontrollgruppa (2,41, p=0,12). Blant roerne hadde 26% stått over trening siste år p.g.a. ryggsmerter mot 14 % av o-løperne (12,4, p<0,01), Korsryggsmerter hadde medført fravær fra konkurranser hos 4% av roerne og hos 6% av o-løperne siste år. **Konklusjon:** Korsryggsmerter er vanlig både hos roere, orienteringsløperne og ikke-idrettsaktive, men blant roere synes det å være flere som søker medisinsk hjelp eller som må stå over trening.

Senter for idrettsskedeforskning er etablert ved Norges idrettshøgskole med økonomisk støtte fra Kulturdepartementet, Norges Idrettsforbund og Olympiske Komite, Norsk Tipping AS og Pfizer AS.